

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 297.

V Ljubljani, v petek 28. decembra 1888.

Letnik XVI.

Vzroki propadanju kmetij.

(Epilog k govoru dr. Gregorea v drž. zboru.)

II.

V nekem kraju imel je sosed najlepše posestvo. Sedel je vedno v krčmi in se ponašal s svojim posestvom. Krčmar mu je nosil na mizo frakelj za frakljem; sosed se je pričkal z vsakim, kedor je prišel, in je hotel biti najmodrejši izmed vseh. Doma si je pa žena — sladkosneda — kuhala dobra jedila, služinčad je delala, kar je hotela. Dolgovi so rasli, kmet je pa razprodajal kos polja za kosom; konči prodal je pol hiše, potem pa drugo polovico, nazadnje se z ostankom 2000 gld. preseli v Ljubljano, kjer je še to zapravil, in vrnivši se zopet domov, postal je hlapec na svojem nekdanjem posestvu.

Koliko sličnih vzgledov bi lahko našli po naših vaséh? Oh, veliko, zelo veliko. Naša posestva se ne prodajajo toli zaradi visocih davkov, temveč pogosto zaradi šnopsanja in zlogospodarstva kmetov samih.

Da je tudi ženski spol vzrok propadanju naših kmetij, pritrdil nam bode marsikdo, kedor pozna življenje na kmetih. To priprosto, krepstno rodbinsko življenje je tudi že popačeno na mnogih krajih. Rodbine so razdvojene in tako gré doma vse narobe. Kje se je prej čulo tako čisto, da žena pobegne od moža in mož zapusti ženo? Življenje po naših kmetih bilo je priprosto, jednolično, in rodbine živele so v redu in srečno. Kjer je ljubezen in spoštovanje, ondi je mir, in kjer je mir, tam je tudi blagoslov božji. Toda dandanašnje se sinko ženi na posestvo brez ljubezni, izbere si nevesto zaradi denarja in ne iz nagnenja, in dekle mladeniča istotako zbog novcev: na takov način mora nesrečen biti tak zakon. Mož ne mara žene, žena pa zopet ne ljubi moža, jeden drugzega lepo

ne pogledata, ogibata se jeden drugzega, in če prijeta vkup pri mizi, pogledujeta jeden drugzega kot mačka in miš.

Zlasti v poslednjem času se pri nas na kmetih ženijo in možé s pomočjo brezvestnih „kožuharjev“ in drugih mečetarjev. Nobeden se ne briga za to, kaka li je nevesta, je li krepstna in dobra gospodinja. Ne gleda se na znanih petero lastnostij pri nevesti: poštenost, krepstnost, redovitost, imovitost, delavnost in da je čedna, temveč gleda se le na jedno lastnost, namreč na: denar, na cvenk! V oziru poštenosti, marljivosti, redovitosti, da, celo na lepoto se pozablja in zatise okó, samo da je le premoženje. Verjamemo, da tega treba povsodi, toda kaj pomaga, če je gospodinja gizdava, zapravljiva v gospodinjstvu in bega za drugimi, gospodarstvo ne more procvitati.

Tako gospodarstvo hira, ker gospodar zgubi vse veselje do delovanja in se morebiti v jezi poprime druge. Vzglede imamo obilo, da gospodinja, kedar pobegne z doma, odnese, kar le more. In kakošno pa je potem tako gospodarstvo in hiša brez gospodinjice? Slabo. Ko bi mož na vozu dovažal, žena pa samo v predpasniku odnašala, vse odnese — pravi prislovica.

Nečemo naštevati daljše hib, koje so vzrok propadanju mnogemu gospodarstvu. Ne samo veliki davki, po ceni pridelki so krivi propadanju kmetijstva, temveč lastne napake. Ne smemo vedno dolžiti drugih, temveč priznati moramo, ni li vzrok propadanju kmetijstva iskati v njem samem. Kedor ima ušesa, čuj, in kedor ima oči, naj gleda, in pritrditi nam mora v vsem.

Kmetijski stan slabo vspeva vsled neizmernih davkov na posestvih; pridelek in zemeljska rodovitost le malo izdá. In če ljudstvo vrhu tega še samo greši in dela v nasprotnem smislu, nesreča vsipa se z dveh in več strani naenkrat. A. S.

O razkosavanju kmetij.

(Govor dr. Gregorea v drž. zboru.)

(Konec.)

Prvi naseljenci angleški osnovali so si v Ameriki ogromna veleposestva. Pristaš demokratov in predsednik Jefferson hotel je ona veleposestva razbiti. Poslužil se je najboljšega sredstva, rimskega prava s svobodnim trganjem zemljišč. V 60 letih bilo je delo dognano, veleposestva razrušena. Toda prikazala se je druga nepovoljnost, pritličasta posestva, zadolženje in odiranje po oderuhih. L. 1837 pobegnulo je mnogo dolžnikov pred neusmiljenimi upniki v deželo Teksas. Da bi tukaj pred temi varni bili, sklenila je država Teksas zakon, kateri prepoveduje s hišo preskrbljeno zemljišče prodati za voljo dolgov. Dom, domača hiša bi naj ostala rodbini nedotakljiva. To je prvi zakon o kmetijskih domih nerušljivih — Heimstattengesetz. — Kmalu osnuje se agrarna stranka, katera ni mirovala, dokler neso vse zavezne severoameriške države sklenile podobnih zakonov na korist kmetiskim domom. Sedaj imajo že krepek kmetijski stan, čegar posestva so srednje velikosti, 10 do 160 akres, na katerih živi nad 5 milijonov kmetijskih rodbin; teh zemljišč se ne smejo razkosavati zaradi dolgov pa tudi ne prodajati.

Severni Amerikanci so praktični ljudje. Svoje politične svobode strogo varujejo. Toda učenjakov predsodke in prazne besede liberalcev brez pomišljanja takoj zavržejo, ko izpredvidijo, da so pogubne. Jednako naj bi tudi postopali sedaj mi, ko se moramo prepričati, kako svobodno trganje zemljišč tudi naš kmetijski stan tira v propast. Tukaj treba pomagati, to pa hitro, sicer kmeta hvalisane liberalne svobode kar uničijo. Sploh pa to ni več vprašanje za domorodca in človekoljuba. Temu glavna skrb je sedaj, kako naj bi se pomagalo? Priznavam in sem tega popolnem prepričan, da po

LISTEK.

Nekaj o družbi sv. Mohora.

Gospod vrednik! Puščavnik ne biva v takem srečnem položaji kakor „Narodovi“ listkar, slaviti „s“. Temu ni treba drugzega, kakor vsede se v prvo krčmo, ki mu je na roko, in pečena piščeta mu leté v usta — hotel sem reči „pikantne novice“, da jih potem obdeluje. Prav nedolžen ta humor seveda ni, ker dá povod državnemu pravdniku, da obesi ključavnico na njegova usta. Vsekako je pomenljivo in vredno, da se zabeleži v kroniko našega narodnega gibanja, da mora državni pravdnik postopati proti slovenskemu listkarju zaradi žaljenja katoliške cerkve. Dobro se še spominjam, menda še ni leto minulo, kar je bil zapečaten listek „čirečare“, ki je smešil najsvetejše himne katoliške cerkve n. pr. „Tantum ergo...“ Kako je to videl in zvedel puščavnik tam nekje na koncu sveta — tega ne bode povedal. In zadnje nedeljsko pismo je doletela enaka osoda, morebiti zavoljo tega, ker se nepoklicani humorist drgne ob misijon, ki mu je toliko na potu, kakor meni njegovi dišeči lasje. Vso kroniko škandalov po Ljubljani in po vsem Slovenskem mu drage volje prepustim; tvarine mu ne bode zmanjkalo, še manj pa radovednih čitateljev.

Da bodete videli, gosp. vrednik, da se pečá puščavnik z resnejšim čeravno pustejšim predmetom, Vam tu-le podam male črtice o družbi sv. Mohora, pisane gotovo z najboljšim namenom, da se ta družba na vse strani pospešuje. Ker je družba sv. Mohora s svojim ogromnim številom udov, rekel bi, ubozih Slovencev edino veselje, edina tolažba in nada boljše bodočnosti, vredno je tudi o nji večkrat pisati. Danes Vam pošljem število Mohorjanov v posameznih farah ljubljanske škofije — po odstotkih v primeri s prebivalstvom. Omenim pa, da je število prebivalcev po šematizmu skoraj za 100.000 previsoko. Ker so pa razmere po vseh farah zelo enake in ker skoraj vsaka fara šteje več duš, kot jih je v resnici, zato ostane tudi razmerje med številom Mohorjanov in vseh prebivalcev zelo enako.

Po šematizmu šteje ljubljanska škofija 572.389 duš; število Mohorjanov pa je 16.666, tedaj pride na 100 prebivalcev povprek 3 odstotke Mohorjanov, ako odštejem nemške Kočevanje. Iz tega se tudi razvidi, katere fare imajo nadnormalno število udov čez tri odstotke, in katere manj kot tri odstotke.

Največ udov šteje namreč: 9,5 odstotkov fara Soteska; Rudnik 9,3; Tunjice 8,7; Bevke 8,6; Dovje 8,6; Motnik 8,2; Dražgoše 7,9; Šmartno pri Kranji 7,8; Kokra, Rudolfovo in Velesovo 7,4; Sela pri Trebnjem 7,1; Rova 7 odstotkov; Polje 6,8; Sostro 6,5; Št. Gotard in Koprivnik na Gorenjskem

6,4; Vojsko 6,3; Gorje in Ledine 6,1; Svet Lenart 6 odstotkov; Mavčiče 5,8; Boh. Bistrica, Godovič in Sv. Gregor 5,6; Spodnja Idrija 5,5; Nova Oselica, Reteče pri Loki in Zasp 5,4; Ježica, Horjul in Lučine 5,3; Dobrnič, Čatež pri Trebnjem, Javorje pri Loki, Sv. Katarina in Kranjska Gora 5,2; Čemšenik in Višnja gora 5,1; Sela pri Kamniku 5 odstotkov; Hotič in Javorje pri Litiji 4,9; Kamna Gorica, Svibno, Št. Vid nad Ljubljano, Št. Vid pri Zatičini in Vipava 4,8; Idrija in Žaljna 4,7; Češnjice, Kranj, Mirna in Škofja Loka 4,6; Bukovšica, Lesce, Peče in Vodice 4,5; Begunje pri Cirknici, Bela Cerkev, Črni Vrh pri Idriji, Jesenice, Lašiče, Poljane in Štanga 4,4; Besnica, Naklo, Podkraj in Slap 4,3; Dol, Homec, Št. Lorenc in Trata 4,2; Brezovec, Goriče, Ig in Sorica 4,1; Blagovica, Dobráva, Leše Ljubno in Erzel 4 odstotke; Mengeš in Trnje 3,9; Dob. Kamnik, Št. Ožbald, Št. Peter pri Slavini, Šmartno pod Šm. goro 3,8; Mekine, Smlednik, Tržič in Žiri 3,7; Goče, Osilnica, Predvor, Sela in Št. Vid pri Vipavi 3,6; Begunje na Gorenjskem, Breznica, Dole, Sv. Jošt pri Polh. Gradu, Križe pri Tržiči, Postojina, Radovica, Stara Loka in Vrhnika 3,5; Boh. Bela, Ljubljana, Podbrezje, Šenčur pri Kranji in Ustija 3,4; Bloke, Janče, Kor. Bela, Kropa in Srednja vas 3,3; Gora pri Idriji, Ovshe, Preska, Sora in Zavrce 3,2; Borovnica, Predoslje, Slavina, Stari Trg pri Ložu, Šmartno pri Litiji in Vranja

vzgledu slavljanskega mira ali zadrage pri nas postopati ne moremo. Celó slavjansko prebivalstvo v Cislajtaniji žalibog nema več pravega spomina na one naprave. Prikladnejši našim razmeram so zgledi hanoveranskih kmetijskih dvorov in severoameriških kmetijskih domov. In to pot krenil je tudi zakon, o katerem se danes razgovarjamo, ker v § 16 (17) odbija svobodno trganje kmetijskih posestev.

Nasprotnikom ne ugaja oni paragraf ter priporočajo drugih sredstev kmetom v pomoč, namreč: svobodno novo šolo, denarstvenih zavodov, društva in državno enketo, ki naj bi se preiskavala, je li res, da kmetijski stan propada, zakaj in kako mu pomagati? Več teh sredstev imamo itak že dolgo, novo svobodno šolo že 20 let, mnogo hranilnic in posojilnic, zakon za delovanje v družtvih. Toda vkljub temu propada kmetijski stan, gotov dokaz, da ona sredstva neso prava; kmetu je treba zdajnejših, treba ga storiti zmožnega, da se more sam organizirati. Osamljen je preslab boriti se uspešno zoper sile kapitala. Da se trganje zemljišč zabranjuje, to je v korist kmetu, njegovi rodbini, občini in narodu. Kaj se zgodi, kadar kmet propada? Hudi nasledki ne zadenejo samo njega, ampak tudi njegovo ženo, otroke, vso rodbino. Ako kmet posestvo vsled svoje lahkomišelnosti zapravljivosti ali kake nesreče zgubi, trpi tudi njegova rodbina; pah-nena je s posestva v žalostno nemaništvo, občina, dežela pa dobi naposled vse na oskrbovanje.

Po mojem mnenju je torej potrebno kmeta braniti zoper silo kapitala in veleposestva, kar se najlože dosega, ako se svobodno razkosavanje in razprodavanje zemljišč modro omeji.

Zoper nasvetovano državno enketo pa zelo odločno ugovarjam. Meni je ta državni zbor dovolj — enketa. Sijajnejše ni mogoče sklicati. Saj vidimo tukaj zbranih kmetov, meščanov, plemenitašev, uradnikov, sploh zastopnikov raznovrstnih. Tri leta je odbor pretresaval agrarno vprašanje, podpiran od vlade. Mislim, da nam more zadostovati toliko preiskovanje.

Sicer pa, kaj bi neki takšna preiskovalna enketa naposled iztaknila? Gotovo le to, kar že itak vemo: kmetu se huda godi, treba mu pomagati. No, sklenimo to in storili bodemo najbolje svojo dolžnost! (Dobro, na desni! — Govorniku od mnogih strani čestitajo.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. decembra.

Notranje dežele.

Trgovinski minister Bacquehem je pri odsekovih posvetovanjih o novi postavi gledé trgovskih znamk obljubil, da bo kmalu predložil *postavo o patentih*. Ker je po carinski in trgovinski nagodbi z Ogersko ta zadeva skupna zadeva obeh državnih polovic, prišli bodo po novem letu zastopniki ogerske vlade na Dunaj, da se posvetujejo o novi predlogi in, ako le mogoče, dosežejo enaki predlogi za ogerski in avstrijski državni zbor.

Z nova se poroča o delni krizi v *ogerskem ministerstvu*; sedaj zadeva dotična vest ministra barona Orezyja, ki na vsak način želi izstopiti iz kabineta. Tisza se temu ustavlja, a zatrjuje se, da Orezy že z novim letom ne bo več minister.

Vnanje države.

Papež Leon XIII. bo v prihodnjem konzistoriji imenoval nove kardinale. Dne 24. t. m. je sprejel kolegij kardinalov, ki mu je prišel čestitat k Božiču. Kardinal Sacconi je prebral adresu, na katero se je sv. Oče zahvalil ter rekel mej drugim: „Bog mi je dovolil jubilejno slavnost, a položaj sv. Stola se ni izboljšal, marveč celó shujšal vsled sistematičnega boja zoper katoliško cerkev in zaradi upravnih in zakonodajskih ukrepov. Sovražniki ne prizanašajo niti dobredelnim ustanovam, kakor se to kaže pri azijskem kolegiji. Zabranjujejo se najplemenitejša podjetja, kot boj zoper suženjstvo, ker je cerkev poprijela inicijativo. Dovoljujejo se preteče izjave zoper papeža; vsako orožje jim je pri tem dobro. Pravijo, da je papež sovražnik Italije, ker zahteva nazaj oropano posvetno oblast. Toda papež je po slavnih sporočilih prijatelj Italije, ker hoče povzdigniti njeno moralno oblast. Italijani, ki tirjajo za papeža posvetno oblast, bolj ljubijo svojo domovino, kakor ostali katoliki. Škofje in verniki vesoljnega sveta dvigujejo svoj glas v obrambo papeževih pravic. Tukaj se gre za moralne in socialne koristi. Italija ni zaostala, kar dokazujejo romarske vožnje; toda vlada je hotela ta glas zatreti z novimi postavami.“

Srbski radikalni klub se je razcepil v dve stranki; blizu 80 poslancev je bilo zoper to, da se „en bloc“ potrdi ustava, ogromna večina pa je ustregla kraljevi želji. Ustava je torej že danes toliko kakor potrjena. Verifikacijski odsek je končal svoje delo; jutri ali v nedeljo se bo sestavila skupščina. — Peterburški vladni krogi pravijo, da se bo v kratkem odpovedal prestolu kralj Milan, in sicer na korist prestolonasledniku Aleksandru. Kraljica Natalija bo z ozirom na te razmere okrajšala svoje bivanje v Jalti ter se preselila v Bukarešt, da bo bliže srbske meje.

Bolgarsko sobranje je izvolilo predsednikom vladnega kandidata Stojanova, in sicer s 165 glasovi. Protikandidat, bivši minister Stojlov, je dobil 83 glasov. — Ministerska kriza se je prej končala, kakor bi se bilo to mislilo. Moti pa se, kdor misli, da so s tem težave odstranjene. Dokler sta bila v ministerstvu še dva konservativa, počivalo je v Sofiji orožje mej nasprotnimi strankami. To je sedaj prenehalo, kajti nova ministra sta nepogojna pristaša Stambulova. Tudi okoliščina, da so razven Stambulova vsi ministri vshodni Rumelijoti, ne ugaja severno-bolgarskim poslancem; separatizem je v Bolgariji bolj razvit, kakor kje drugod, akoravno se potezajo Bolgari z vsemi močmi za združenje. Stojlov in Načević, dosedaj kot ministra na vladni strani, sta postala odločna in očitna nasprotnika. Kakor kažejo vse okoliščine, pričel se je konec sedanjih bolgarskih razmer.

Ruska vlada je z nova pozvala Turčijo, naj povrne vojskino odškodnino. — Dunajsko ministerstvo je potlačilo peterburško vlado, da se nikakor ne namerava vmešati v srbske notranje zadeve.

Francoski senat je potrdil proračun vojnega in naselbinskega ministerstva. — Kolika nesloga je mej republikanci, kaže nam posebno bodoča volitev v Seine-departementu. Boulanger kandiduje; ako zmaga v Parizu, doživel bo veliko moralno zmago, ki bo več škodovala republikancem, kakor vse dosedanje generalove zmage. Vzlic temu pa se niti

ne morejo zediniti gledé protikandidata: eni priporočajo, kakor znano, Vacquerieja, drugi Petra Baudina.

Takoj ko se bo povrnil grof Goluhovski z Dunaja v Bukarešt, pričele se bodo obravnave zaradi trgovinske pogodbe mej *Rumunijo* in *Avstrijo*. Vodil jih bo na eni strani Goluhovski s pomočjo dveh višjih uradnikov z Dunaja in iz Budimpešte, na drugi strani pa minister zunanjih zadev, Peter Carp.

Izvirni dopisi.

Vrhnika, 22. grudnia. Tožba o spridenosti današnje mladine je povsem opravičena. Žalostni nasledki brezverstva kažejo se povsod. Mali pa tudi veliki otroci so žalost starišem in vsakemu, ki ima z njimi kaj opraviti. Strah pred njimi in sploh višjimi zginja, nepokornost in surovo obnašanje do njih pa dan za dnevom raste. Kakor je drugod, tako tudi pri nas. Mnogi stariši so temu sami krivi; da bi otroke pridno v šolo pošiljali, to jim ni mari, in ker to otroci dobro vedó, zato mestu iti v šolo ali k službi božji, potikajo se raje po raznih krajih, igrajo za denar, kateri gotovo izmikajo starišem, ker zaslužiti si ga sami še ne morejo. To se godi čestokrat, a da bi se to zlo zatrló, za to se ne briga niti naše županstvo, — čeprav je c. kr. okr. glavarstvo gledé tega izdalo pred dvema letoma oster ukaz — a tudi predsedniku krajnega šolskega sveta se ne zljubi kaznovati zanikrnih starišev. — Najbolj žalostna prikazen med odraslo mladino so pa brez dvoma pretepanja in poboji. Tudi v našem, sicer lepem, a vedno še pod nemčursko moro zdihujočem trgu bili so se pred adventom kar dve nedelji zaporedoma, in so tri precej dobro stepili. Še celó v adventu ni mirú, ker razsajalci napadajo kar mirne fante in jih pretepavajo z vsakoršnim orodjem, ki ga ravno dobijo; ako se tako godi v adventu, kaj bode še le pred pustom? Gotovo bi ne bilo toliko nerodnostij, ako bi se ponočevanje vsaj nekoliko oviralo, vsaj je menda med tolikimi paragrafi vendar jeden najti, ki zabranjuje in kaznuje kalenje ponočnega mirú! Najprvo sevéda bi morali krčmarje prisiliti, vse brez izjeme, najbodo te ali one barve, da pravočasno zapirajo svoje krčme in čez uro ne točijo, a ravno v tem oziru se naše v resnici „liberalno“ županstvo za krčmarje prav malo briga, zlasti za one, ki trobijo v njegov rog. Da se celó taki brezvestni krčmarji, ki med službo božjo točijo, nahajajo, ni treba posebej govoriti; tudi temu bi se moralo v okom priti. — Naših občinskih razmer pa ne maram opisovati, le kratko rečem: takega neznosnega stanja, kakor je tu, ne dobiš niti na celem svetu. Vše tri leta bo, kar so bile volitve, pa še danes nimamo pravega župana, stari je šel v kot, vodstvo županije je izročeno možu, ki biva v pol ure oddaljeni Mali Ligojni, in ta menda še brati in pisati ne zná. Vsled tega trpi veliko škodo občinski blagor. Hitra pomoč slavnega deželnega odbora in slavne deželne vlade bi bila tu na pravem mestu. Vsak trezno misleč občan bil bi jima iz srca hvaležen, ako se prav kmalu vredé občinske zadeve naše. Za danes dovolj!

Peč 3-1; Planina pri Cirknici, Radovljica, Suhorije in Sv. Trojica pri Trebnjem 3 odstotke.

Pod normalom so sledeče fare: Prečina, Ribnica in Žužemberk 2-9; Črnuče, Sv. Jakob pri Savi, Logatec, Polhov Gradec, Rovte, Škocijan pri Turjaku in Zatičina 2-8; Komenda, Kovor, Nevlje, Planina pri Vipavi in Studenec 2-7; Grad, Krka, Loški potok, Prežganje in Vače 2-6; Brdo, Adlešiče, Cerklje na Gorenjskem, Dobovec, Kostanjevica, Mošnje in Stara Oselica 2-5; Hotederšica, Št. Lambert, Št. Rupert in Vrabče 2-4; Banjaloka, Ihan, Mirna peč, Trebnje, Trstenik, Studeno, Vinica in Vrh pri Vinici 2-3; Dobropolje, Dolenja Vas, Dólina, Gojzd, Grahovo, Št. Janž, Kresnice, Semič, Špitalič, Ubeljsko in Zapoge 2-2; Črni Vrh pri Polh. Gradu, Dobráva, Javor, Št. Jernej, Šmarjeta, Trnovo in Sv. Trojica pri Cirknici 2-1; Budanje, Črnomelj, Lipoglav, Harije, Sv. Helena, Razdrto, Unec, Vrhpolje in Zaplana 2 odstotka; Boštanj, Sv. Križ pri Litiji, Leskovec pri Krškem, Metlika, Moravče, Prem, Stopiče, Zgornji Tuhinj in Št. Vid pri Cirknici 1-9; Ajdovica, Brusnice, Krašnja, Orehek, Radeče pri Zidanem Mostu, Struge, Šmarje, Zagradec in Zali-log 1-8; Cirknica, Duplje, Hinje, Mokronog, Rob, Sodražica, Stranje, Škocijan pri Dobravi, Valta Vas, Vreme in Vrh pri Idriji 1-7; Kolovrat, Polica, Preloke, Rateče pri Beli Peči, Smihel pri Žužemberku in Zagorje pri Savi 1-6; Ambrus, Hrenovice, Šent

Jurij pod Kumom in Toplice 1-5; Col, Sv. Ivan in Št. Jurij pri Šmarji 1-4; Bučka, Senožee, Suhor in Smihel pri Novem Mestu 1-3; Sv. Gora, Sv. Peter pri Novem Mestu, Sava, Trebelno in Zagorje na Notranjskem 1-2; Draga, Raka in Želimlje 1-1; Cerklje na Dolnjem, Čatež pri Krškem, Fara pri Kostelu, Fužina, Knežak, Košana, Križovo, Nadanje Selo, Podgrad, Preserje, Rakitna, Spodnji Tuhinj in Zlato Polje 1 odstotek; Sv. Duh in Podzemelj 0-9; Kopanj, Leskovica na Gorenjskem in Stari Trg pri Poljanah 0-8; Dragatuš in Poljanica 0-4; Primskovo 0-3 odstotkov.

Vseh far, oziroma ekspozitur, štejem tu 270, od teh jih je nad normalom 129, pod normalnim številom 141. Pri nabiranju udov največ vplivajo poverjeniki, ki so z malimi izjemami le duhovniki; torej je število udov po posameznih farah odvisno od dotičnih duhovnikov. Ne tajim, da je tudi drugih vzrokov, ki vplivajo na večje ali manjše število. Sploh kaže pregled, da je na Gorenjskem število udov večinoma nadnormalno ali vsaj normalno; slabše je na Notranjskem, najslabše na Dolnjem. Na Gorenjskem je udov 3-7 odstotkov; na Notranjskem 2-9 odstotkov; na Dolnjem 2-3 odstotke. Temu je menda vzrok, ker so Gorenjci sploh premožnejši. Samo ena fara je tako zapuščena, da niti svojega duhovnika ne šteje med ude Mohorske. Reči se mora tudi, da manjše fare nadkriljujejo večje v šte-

vilu udov; n. pr. Soteska s 470 prebivalci in 45 udi ima primeroma skoraj še enkrat več Mohorjanov kakor Št. Vid pri Zatičini s 5482 prebivalci in 255 udi.

Izrekam le željo, naj bi fare, ki stojé pod normalom, oziroma njih poverjeniki, skrbeli, da se povzdigne število vsaj do sedanjega normalnega števila 3%. Vsi drugi pa naj skrbé, da ne bodo nazadovali, ampak če je le mogoče, še napredovali. V tej naši priljubljeni družbi naj se pokaže goreče tekmovalje. Izkaz udov v vsakoletnem koledarji je najboljša statistika narodne probujenosti in zavednosti, ob enem pa tudi živega verskega čuta in prepričanja. Najbolj pa sevéda vpliva na razširjanje družbe, ako odbor vsako leto preskrbi zanimivih knjig, ki se prilegajo značaju, mišljenju in duševnemu obzorju našega naroda. Vsakdo mora spoznati, da so večidel le nabožne knjige privedle družbo do tega ogromnega števila; izmej posvetnih, razven povesti, katere priprosti ljudje vedno radi čitajo, le Erjavčeva dela, ki so nedosegljive v tem, kako se mora za ljudstvo pisati. V tem oziru naj deluje odbor družbe sv. Mohora. Radovedni smo, kako bode obetana „Fizika“ izpolnila svojo nalogo; bojim se, da naše priprosto ljudstvo, izšolano komaj v ljudskih šolah, še ni zrelo, da bi umelo in cenilo tako knjigo. Od več strani bila je že razčeta odboru želja, naj bi družba izdala „Zgodbe

Slovstvo.

„Dom in Svet“. Zabavi in pouku. Uredil Fr. Lampe, doktor bogoslovja in modroslovja, profesor bogoslovja. I. Letnik.

Lepo a težko nalogo ima ta leposlovni list, ustrezati mladeži slovenski.

Kdo je ne pozná naše mladine? Polna navdušenja za národno stvar je hitro pripravljena vse poskusiti, kar služi tej ideji.

Škoda le, da premalo izberljiva naleti čestokrat, kar jej škodi in grení život. Ko se mladostna gorečnost ohladi, ko razum nad srcem zavlada, tedaj se marsikateri zasmeje bolešno mladim svojim činom.

Navdušenost je sicer dobra, celó potrebna reč, a težko je brzdati in vzdržavati v pravem tiru. Vsak korak na stran pa škoduje konečnemu vspehu.

Le kdor za zadnji svoj in najvišji namen porabi vse svoje sile v pravem redu, da nobene nepotrebne ne zavrže, ta doseže smoter življenja svojega popolnoma.

Skušnja človeka pouči, to je istina, a skušnja je draga, stane denarja, časa in mnogo životnih moči, ki so zaman se pogubile ali celó zapreke nakopale duševnemu razvoju. Ko bi torej kdo bil sam učen in sam skušal hoditi pot življenja, ta bi pri dobri volji utegnil obilno koristiti mladeži, hrepeneči in boreči se za svoje idejale.

Prav to pa namerava po najboljši moči dosežati „Dom in Svet“.

Zato ga priporočamo vsem zavednim, navdušenim in idejalnim mladeničem in dekletom.

Težavna je naloga temu listu, posebno zbog dejanskih okoliščin. Mladež naša ženska in moška ima na ponudbo berila najraznovrstnejšega, in ga tudi rabi izdatno.

„Dom in Svet“ mora pisati tako, da je zanimivo, ker ga sicer ne beró, torej bi bil ves trud zastonj. Slovstvo naše se veselo razvija, „Dom in Svet“ mu mora slediti. Vse, kar je kacega pomena, je treba objaviti in primerno oceniti. Mnogoteri spisi so dobri, le kakov izraz ali stavek ni dostojen, tacihi ne smé kar zavreči; povedati mora svojo misel o celoti in napake pokazati. S tem pa še ne priporoča spisa, ampak opomni čitatelja, kje naj bo oprezen; to je edino vspešno in mogoče.

Zabaven list mora prinašati povesti, novele, romane itd., temu se tudi „Dom in Svet“ ne more odtegniti.

Dobro povest, roman itd. spisati ni lahka reč, zato razni zabavni listi, domači in tuji, malo dobrega prinašajo, a da ne izgubé naročnikov, poskušajo vsaj take reči in kombinacije objavljati, ki vlečejo.

Kaj naj stori „Dom in Svet“? Položaj je jasen. Prav tiste reči, ki je mladina naša čita v drugih leposlovnih listih nerodno popisane, naj skuša dostojno opisati. Druzega pomočka ni; vesel bi bil vrednik, ko bi mu ne bilo treba tega pisati, a sila ga goni in tej se mora ukloniti.

sv. pisma“, malo obširnejše, kakor predpisana šolska knjiga, ob jednom lepo po domače razlagane in s potrebnimi prikladnimi nauki in opomini. Ali bi ne kazalo, Ravnikarjeve „Zgodbe“ primerno predelati in izdati? Ko bode dovršeno „Življenje Marije Device in Sv. Jožefa“, ali pa še prej, bode gotovo knjiga dobro došla; seveda bode treba več zvezkov. K sklepu še jeden nasvèt ali prošnja do slavnega odbora. Letos se je razpošiljanje knjig zeló zakasnilo, da so komaj do božiča vsi udje, zlasti v ljubljanski škofiji, prejeli svoje knjige. Ker se razpošiljanje vrši tako, kakor so škofije po abecednem redu razvrščene v koledarju, je ljubljanska vedno zadnja, čeravno šteje največ udov. Bi li ne bilo pravično in pravilno, če se tudi v prejemanju knjig škofije vrstijo, da ne bode vselej jedna zadnja? Menim, da odbor brez posebne težave lahko to oskrbi. Priznam, da je delo zamudno in sitno, ker se lahko primeri pomota; zato naj odbor o tem času nastavi več moči, ki bodo pomagale tajniku družbe.

To piše z najboljšim namenom in v nadi, da bode naša družba, ki je tako sijajen dokaz vernih, rodoljubnih Slovencev, še vedno naraščala...

Puščavnik pod B.

Poglejte, kaj prebira naša naobražena mladež. Stavimo, da bi marsikateri cenzor mislil na Gaučeve ukaze, ki rešetaje knjižnice; in koliko je mladeničev in deklet, ki ne vedó, da se morejo gotove reči tudi dostojno goditi in opisavati. Ako torej „Dom in Svet“ tudi tukaj pravo pot zadene, moramo mu hvaležni biti.

Vrednik sam pravi, da ne piše za otroke, ker za te pišejo drugi, on piše za odraslo mladino od 15.—20.—25. leta in dalje; seveda mora skrbeti, da ne pohujša nobenega, vendar je pravo znanje mnogoterih razmer za odrasle potrebno, za male nepotrebno, če ne škodljivo.

Z ozirom na to priporočamo list „Dom in Svet“ duhovnikom, učiteljem, starišem in vsem prijateljem mladine, naj jim ga naroče za prihodnje leto. Sami ne morete biti vedno poleg svoje hčere ali svojega sina ali varovanca, ne morete paziti na njihovo berilo, „Dom in Svet“ pa bo to storil v vašem imenu, kar se dá dobro Dr. Pr.

Dnevne novice.

(Imenovanja pri deželni uradih in podpore za poškodovane po toči.) Deželni odbor je v večerajšnjem zborovanju imenoval magistratnega svetovaleca g. Matija Zamido deželnim svetovalcem, oficijaloma prvega razreda g. Ferd. Pfeiferja in g. Fr. Pečnika, oficijalom pa g. Ivana Zupanca. Pri deželnem knjigovodstvu je imenovan oficijalom III. vrste g. Iv. Kozjek, akcesistom pa g. Zvonimir Zor. — Po toči poškodovanim občinam v Št. Rupertu, Studencu in Bučki, dalje črnomaljskemu okraju in ljubljanskim barjanom podelile so se primerne podpore.

(Štajerski deželni zbor) sešel se je večeraj. Izvanredno zasedanje bo kratko, ker se ima posvetovati le o deželnem posojilu v iznesku 12 milijonov. Na predlog poslanca Schmidererja se je izvolil poseben odsek dvanajsternih članov, ki se bo posvetoval o predlogu deželnega odbora. V odsek so izvoljeni: Neckermann, Kienzl, Jerman, Endres, Fr. Attems, Fürst, Gudenus, Pfrimer, Pscheiden, Tomschek, Vogel, Wunder, Hackelberg, Zschock, Heilsberg, Reicher, Portugall, Liechtenstein, Radaj in Bärnfeind. Deželni odbor je nasvetoval ponudbo dunajske „Bodencreditanstalt“, ki ponuja 12 milijonov po kurzu 89.5 in po 3.5%. Denarni zavod bi torej plačal 10,740,000 gld., dežela pa bo vračala 50 let po 509,972 gld. Prihodnja seja bode jutri.

(Cesarjevič Rudolf in cesaričinja Štefanija) peljala sta se danes zjutraj s kurirnim vlakom skozi Ljubljano v Opatijo.

(Za slovensko šolo) je sklenila občina Pišce pri Brežicah potrebne korake ter dotične vloge odposlala na deželni šolski svet, oziroma ministerstvo.

(Odbor „Glasbene Matice“) opozarja še enkrat na občni zbor, ki bode jutri, 29. t. m., ter naznanja zajedno vsem članom, da se bodo muzikalije za minulo leto še le prihodnji teden razpošiljale, ker se je zaradi nenadnih zaprek letos tisk nekoliko zakasnil.

(Pisateljskega društva) zabavni večer bode jutri ob 8. uri zvečer v čitalnični gostilni. Predsedoval in čital bode g. vodja Ivan Šubic.

(Večerajšnja božičnica v deškem sirotišču Marijanišču) za dobrotnike revnih otrok izvršila se je prav dobro. Navzoči so bili visokorodni g. deželni predsednik baron Winkler s svoje blag. gospo soprogo, FML. vitez Keil, deželni glavar gosp. dr. Poklukar, več preč. gg. kanonikov, mnogo odličnih dam in gospodov in družega občinstva. „Božično pesem“ so peli dečki-sirote, dva dečka sta deklamovala nemško in slovensko pnsem, druga dva pela posamezno s spremljevanjem klavirja „Mati in otrok“ (nemški) in „Siroti“ (slovenski). Predsednik Vincencijeve družbe preč. g. prošt dr. Jarc je nagovoril občinstvo ter ob kratkem opisal stanje sirotišča in njegovo napredovanje. Spevoigra „Popotovanje“ od Petza je zanimala po slikovitih opravah, v katerih so dečki nastopali. Veselje je gledati nedolžna otroška zdrava lica. Božičnico je zaključila krasna živa podoba, predstavljajoča angelje pred nebeškim Detetom v jaslicah. Po predstavi se je svetilo mnogih lučie božično drevo v obednici, kjer so se božični darovi razdelili med vesele otroke. Bog nakloni sirotam tudi v novem letu mnogo dobrotnikov. Usojamo si dostaviti le to opomnjo, da nemščina primerno prehitro napreduje.

(Umrla) je, kakor se nam brzojavno poroča,

danes dopoldne ob 1/10. uro baronovka gospa A. Marija Lazarini rojena grofinja Brandis na svojem posestvu pri Mariboru na Štajerskem, kamor je bila šla v jeseni na trgatav ter tam zbolela v 71. letu svoje starosti (rojena 19. marca 1818). Bila je podpredsednica tukajšnjega gospejnega društva krščanske ljubezni sv. Vinc. P. ter vneta prijateljica in podpornica vseh bogo- in človekoljubnih del. Blag ji bodi spomin!

(V Pulji) je umrl dné 22. t. m. po kratki bolezní c. kr. mornarski župnik in častni kanonik g. Janez Germek. Služil je nad 40 let. Naj v miru počiva!

(V Brazilijo) se je večeraj odpeljalo iz Trsta zopet 739 izselnikov, med katerimi je nad 400 Avstrijcev, ostali so Italijani.

(Novomeške čitalnice občni zbor) je dné 16. decembra izvolil predsednika gimnazijskega ravnatelja g. Senekoviča.

(Ponarejen denar.) V Mokronogu krožijo v prometu ponarejene desetice in dvajsetice, ki so ulite iz svinca.

(Sloveči kipar g. Rendič) je razstavil v Trstu kip od belega marmorja, ki predstavlja črnogorsko kneginjo Mileno. Delo je krasno.

(Okrajne bolniške blagajnice.) Po uradnem izvešiji je na Kranjskem določenih 16 blagajnic za 7557 delalcev, ki se morajo zavarovati. V Avstriji se bode ustanovilo 586 bolniških blagajnic za 518.968 oseb.

(Prevaljsko županstvo na Koroškem) plačuje, kakor beremo v „Miru“, po 40 kr. za ubitega gada. V zadnjih dveh letih so jih pobili 147.

(Klub slovenskih biciklistov) imel bode jutri, dné 29. t. m., svoj „jour fixe“ v steklenem salonu čitalničnem. Vspored: Razgovor, petje, sviranje. K mnogobrojni vdeležbi vabita vse člane in prijatelje reditelja Ivo Novakovič in Uroš Krsnik.

(Vabilo na Silvestrovo veselico), ki jo priredi narodna čitalnica ljubljanska v ponedeljek, 31. decembra t. l., v društvenih zgornjih prostorih. Vspored: 1. Koračnica; igra vojaška godba. 2. Koeck: Ouverture k opereti „Serežan“; igra vojaška godba. 3. Ivanovici: „La belle Roumaine“, valček; igra vojaška godba. 4. Stoos: „Brže junaci na ples“, polka; moški zbor. 5. Gounod: Fantazija iz opere „Der Tribut von Zamora“; igra vojaška godba. 6. Wetašek: „Koncertna polka“; igra vojaška godba. 7. Leibold: „Venec pesmij“, potpourri; igra vojaška godba. 8. Otto: „Pevska popotnica“; moški zbor. 9. Khomp: Ouverture k ljudski igri: „Pogumne Gorenjke“; igra vojaška godba. 10. Dr. Ipavic: „Domovina“, pesem; igra vojaška godba. 11. * * * „Mařenka“, polka; moški zbor. 12. Kaulich: „Silvestrova noč“, potpourri; igra vojaška godba. 13. Gleisner: „Flora“, hitra polka; igra vojaška godba. 14. Loterija. 15. Pozdrav o polunoči. — Začetek veselici točno ob 8. uri zvečer. — Pristop je dovoljen izključljivo le častitim p. n. društvenikom.

(Vrhuška čitalnica) bode imela v nedeljo, dné 30. t. m., ob 5. uri svoj redni občni zbor z običajnim dnevnim redom.

(Národno bralno društvo v Zagorji) vabi na veselico, ki jo priredi s prijaznim sodelovanjem národnega bralnega društva knežkega v dan novega leta 1889 v novih gorenjih prostorih g. Čopiča v spomin Miroslava Vilharja in k otvorjenju zagorskega odra. Vspored: 1. Slavnostni govor. — 2. F. S. Vilhar: „Uzor“, mešani zbor. — 3. Sviranje na citre, g. A. Lavrenčič. — 4. G. Ipavec: „Mrak“, za mešani zbor priredil g. F. K. — 5. M. Vilhar: „Ljudmila“, deklamuje gđc. Jos. Fatur. — 6. * * * „Na straži“, moški zbor. — 7. „Štempihar mlajši.“ Gluma s spevi, zložil za slavnostni večer gospod F. Gerbič. Po dovršenem vsporodu srečkanje in ples. Med 6. in 7. točko, kakor pri plesu, svira godba na lok. Začetek ob 7. uri. Vstopnina: za osebo 50 kr., obitelj 1 gld; k plesu 50 kr., dame proste. Čisti dohodek gré zakladu za Vilharjev spomenik v Postojini. Radodarnosti se gledé na blagi namen ne stavijo meje. Vstop dovoljen samo povabljenim in njih prijateljem. Odbor.

(Župnijo sv. Jerneja) v Ribnici na Pohorji je dobil č. g. Fr. Hrastelj, kapelan v Laškem Trgu.

(Corrigendum.) Nedavno smo pisali o novi orožni postavi ter po napačnem poročilu mej drugim omenili, da se bodo po novi postavi duhovniški kandidati morali vdeleževati orožnih vaj. To pomoto danes po zanesljivem viru popravimo z dostavkom, da nova orožna postava duhovniškim kandidatom ne nalaga nobenih novih bremen ali težav.

Telegrami.

Dunaj, 28. dec. Kakor javlja „Fremdenblatt“, podelil je cesar namestniku grofu Bardeniju, senatnemu predsedniku upravnega sodišča Lemayerju, in državnemu poslancu grofu Frideriku Kinskemu dostojanstvo tajnega svetnika.

Pariz, 28. decembra. Prado je bil zjutraj usmrten.

Rim, 28. dec. Kakor potrjuje „Agenzia Stefani“, zahteva tuneška vlada, da se inozemski uradniki ponarodijo kot Francozje ali Tunezi, inace jih bo odpustila. „Opinione“ pravi, da je Italija že zaradi tega sklenila zvezo z Anglijo ter obvestila o tem dogodku osrednje države.

Jaš, 27. dec. Iz Kišineva se poroča o velikem vojnem gibanju v Podoliji in Besarabiji ter v dohodu kozškega polka v Reni.

Listnica opravištv:

G. M. E. v V.: Ne za prvo četrtletje prihodnjega leta je poslano, ampak za zadnje t. l., ker prejeli smo od Vas 3. jul. 7 gl. 50 kr., 3. okt. 4 gl. in zdaj zopet to.

G. J. P. v M.: Prisrčna zahvala. Vaše sočutno priznanje nam je veliko tešilo. Na zdravje!

G. A. M. v M.: Bodite uverjeni, da tu ni krivde, če Vi za cel dan prepozno dobivate list. Vzroka je iskati v krajevnih razmerah, ali pa kje drugje. Da bi kje kaka nagajivost bila, si misliti ne bi mogli, pa tudi ne mirno prenašati.

Zahvala.

Podpisani se zahvaljuje gospodu dr. V. Gregoriču v Ljubljani, ki je na mojo brzojavno prošnjo na sveti večer nemudoma pripeljal se k moji bolni ženi ter jo rešil največje nevarnosti. Usojam si tem potom izreči gospodu zahvalo ter ga vsem priporočati.

V BOROVNICI, 26. decembra 1888.

Janez Porent,

(1) užitninski nadzornik.

Št. 20.417.

Javna zahvala.

(1)

P. n. gospodje: Otokar Faukal, Ivan Globočnik in Fran Pirker so od svojih zemljišč poleg Travnjskih ulic mestnej občini ljubljanski brezplačno odstopili toliko sveta, kolikor ga ista potrebuje za razširjenje Travnjskih ulic.

Na tem občekoristnem činu bodi omenjenim gospodom izražena javna zahvala.

Mestni magistrat ljubljanski

20. dan decembra 1888.

Župan: Grasselli.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		srakomera v mm	termomera po Celsiusu			
27	7. u. jut.	737.5	4.4	sl. sszap.	dež	5.00
	2. u. pop.	739.1	2.2	sl. szap.	"	dež
	9. u. zveč.	740.2	3.4	sl. zap.	"	"

Srednja temperatura 2.6° C., za 4.7° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

28. decembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 15 kr.
Sreberna " 5% " 100 " 16%	82 " 85 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 " 85 "
Papirna renta, davka prosta	97 " 65 "
Akcije avstr.-ogerske banke	875 " — "
Kreditne akcije	310 " 90 "
London	120 " 75 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 53 "
Cesarski cekini	5 " 72 "
Nemške marke	59 " 20 "

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Františkansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rešeno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupe so oljnatih barv v ploščevinastih pušicah (Bleichen) v domačem lanenem oljnatem firnežu najfinije naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gl. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gl., žimnate modroce po 20 gl., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe po mogoče nižje cen.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela. Cenilnik s podobani zastoj in franko.

OTOMANE,

!!gld. 38 a.v.!!

(glej podobo), najbolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapetirano pohištveno orodje, preoblečeno z modernim in močnim blagom in popolno pozamentirano, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

no pozamentirano, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapetirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4,

Uzorec blaga resnim kupcem franko na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federmatratzen) 10 gl. in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot specialiteto: altarne preproge.

Ceniki s podobami zastoj in franko na zahtevanje.

Slovenski

Zepni koledar

za leto 1889

izšel je ter se dobiva v jako lični obliki v Katol. Bukvarni, pri Jos. Gerberji in J. Giontiniju komad po 20 kr., po pošti 2 kr. več.

Knjižica je posebno primerna kot novoletno darilo za kavarne, kojim se dovoljuje primeren rabat. — Razprodajalcem po ako znižani ceni.

Tudi je dobiti v „Katol. Bukvarni“

„Koledar katol. tiskovnega društva v Ljubljani“ za l. 1889,

namenjen zlasti slovenski duhovščini. Med drugim podaja veroučiteljem zapisnik učencev za več nego 400 otrok.

Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo ta krasnovézani Koledar zastoj; neudom stane 1 gl. 20 kr., po pošti 5 kr. več.

Visokočastiti duhovščini

in vsem cerkvenim predstojništvom voščim podpisana prav veselo in srečno

= novo leto =

ter priporočam svojo bogato zalogo mnogovrstnega blaga za vsa koršno

cerkveno obleko

kakor tudi izgotovljene mašne plašče, pluvijale in dalmatike, bandera, baldahine in banderčke pred sv. Rešnjim Telesom.

Blago za cerkveno perilo, pa tudi izgotovljeno cerkveno perilo kakor: albe, korske srajčice, korporale in raznovrstne rutice so čast. naročnikom obilno na razpolago.

Naročila na vezenje izvršujem točno ter preskrbim zameno, popravo in prenovljenje starega cerkvenega orodja.

V zalogi imam tudi svetilnice, križe, svečnike, monštrance itd.

Vsa naročila izvršim pošteno, točno in po najnižji ceni.

Ana Hofbauer

v Ljubljani.

(6-5)

Podobar, pozlatar.

MATIJA OZBIČ

Umetni marmorirar.

V KAMNIKU

priporoča se prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom v izdelovanje

podob iz lesa, marmor-cementa in peščenca.

Altarje, lece, krstne kamne in obhajilne mize izdelujem podobno pravemu marmelju iz najfinejšega angleskega marmor-cementa.

Prenovljenje lesenih podob, lesenih altarjev, lec itd. izvršim na željo marmorirano ali pa najbogateje polihromovano. — Vsa cerkvena dela, spadajoča v mojo stroko, kot: pozlatenje, prenovljenje itd. oskrbim po najnižji ceni in jamčim za trajnost meni izročenih naročil.

Za častna naročila prosi najvdaneje

Matija Ozbič

v Kamniku.

(10-5)

ČEBELNO-VOŠČENE SVEČE

prodaja in razpošilja PAVEL SEEMANN v Ljubljani.